

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gospodarska ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
 Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
 v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglaš po ceniku / Oglaš
 sprejema tudi oglašni oddetek „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.400

Primož Trubar

V čudoviti dobi se je porajala slovenska tiskana knjiga. Bila je to doba kmečkih uporov, turške invazije, verskih bojev, ko je slovenskega človeka razen tega še uničevala kuga in slaba letina ter so mu kobilice uničevale in pustošile polja. Sredi tedanjega slovenskega življenja je vzniknil lik Primoža Trubarja. On je oče slovenske tiskane knjige, osrednja postava svoje dobe. Svojo protestantsko miselnost je zajemal od svojega učitelja tržaškega škofa Bonoma, v bivšem koprskem škofu Vergeriju pa je našel energičnega, sposobnega pospeševalca svojih težnj.

Trubar se je udeleževal predvsem kot organizator mlade cerkve na slovenskih tleh. To organizatorično delo je rodilo lepe sadove, in je Trubar pustil za seboj sposoben naraščaj, ki je nadaljeval njegovo delo. Tedanje razmere so bile sejalcem nove protestantske vere na slovenskih tleh na eni strani precej ugodne, saj je ljudstvo videlo, koliko moralne propalosti je bilo med tedanje rimokat. duhovščino. Saj navaja naš znameniti literarni zgod. dr. Ivan Prijatelj v svoji znani knjigi »O kulturnem pomenu slovenske reformacije«, prav poučna in zanimiva dejstva. Tako so na primer leta 1562. poslali gornjeavstrijski prelatski cesarju prošnjo, naj umakne prepoved konkubinata. Opatje so jemali duhovščino v zagovor, češ da duhovniki radi svojih študij ne morejo biti brez priležnosti. In leta 1581 piše papežev vizitator, ki je nalagal slovenskim duhovnikom razne kazni radi prestopkov, oglejskemu patriarhu: »In teh glob bode dvajset do petindvajset oekinov, ker ga ni ne duhovnika, ne župnika, kateremu ne bi bilo kaj dokazano glede razuzdanosti, pohujšljivega obnašanja in občejanja.«

Na drugi strani pa je vendarle bilo to Trubarjevo cerkveno organizatorično delo precej nevarno, saj se niso v tedanji dobi izbirali inkvizitorska sredstva, ako je bilo treba nevarnega človeka odstraniti.

Saj jih je bilo precej tedaj na Slovenskem, ki so svoje prepričanje plačali s težkimi žrtvami. Tako je na primer ljubljanski kanonik Mertlic umrl v ječi. L. 1560. je napadel ljubljanski škof predikanta Vlahoviča na Vranskem lastnoročno z orožjem in ga držal 21 dni v mrzli ječi ob kruhu in vodi. Sličnih slučajev nasilnega obračunavanja je bilo še več. Ko se je predikant Knafelj podal v Kokro, je predvorski župnik najel ljudi, da bi predikanta slekli in njegovo obleko pri nesli župniku, za kar jim je obljubil pi-jace. Leta 1587 sta dva lovca vrgla pridigarja Kupljenika s konja, ga premikastila do krvi in zaprla v loško grajsko ječo, kateri dogodek je oskrbnik brižinskih škofov slavil z zmagovalnimi strelji iz velikega grajskega topa. In celo na sicer mirnega Dalmatina so navalili Puštalci, nahujskani po kaplanu Wurtznerju in mu grozili s smrtjo. In ko je nahujskana množica navalila leta 1586. na superintendanta Spindlerja, je sredi množice stal kaplan Mercina in spodbujal ljudi z vzklikom »s kaminom pobite ga, s kaminom!«

Ta in druga surova dejanja je treba pač gledati iz vidikov tedanje dobe, saj se z druge strani večkrat povdaria, kako so slovenski luteranci stregli brezobzirnemu škofu Tomažu Hrebu po življenju. Ob takšnih razmerah je pač lahko presoditi napore in težave, katerim je bil Primož Trubar v svojem cerkveno or-

Kraljevska rodina na oddihu v Suvoboru

BLIED, 26. junija. Danes dopoldne je prispel v Lesce Nj. Vel. kraj Peter v spremstvu svoje matere Nj. Vel. kraljice Marije in svojih bratov kraljevičev Tomislava in Andreja, da prebije poletne mesece v kraljevem dvorcu Suvoboru ob Blejskem jezeru. Na kolodvoru so pričakali visoke goste Nj. Vis. knez namestnik Pavle s kneginjo Olgo, nadalje sreski načelnik, županji itd. Visoki gostje so se odpeljali nato v kraljevi dvorec in so bili na vsem potu od prebivalstva in letoviščnih gostov viharo pozdravljeni.

De Valera razglašja svobodna republika Irske

DUBLIN 26. junija. De Valera je predložil irskemu parlamentu osnutek nove ustave svobodne države Irske. Časnikarjem je izjavil, da ugasne z novo ustavo funkcija guvernerja kot zastopnika kralja Velike Britanije in bo njegovo mesto zavzel prezident irske republike. Z novo ustavo odpade tudi prisega kralju Velike Britanije. Odslej bodo državljani svobodne države irske polagali prisego edino ter izključno v roke prezidenta irske republike. Z novo ustavo se je dokončno uveljavila samostojnost irske republike ter nje definitivna neodvisnost od Anglije.

Neguš-Eden-Delbos z istim vlakom v Ženevo

PARIZ, 26. junija. Angleški zunanji minister lord Eden, ki je na potu v Ženevo prispel semkaj, je imel včeraj zvečer konferenco z ministrskim predsednikom Blumom in zunanjim ministrom Delbosom, s katerima je obravnaval vsa važna vprašanja, ki prispejo na dnevni red zasedanja Društva narodov. Po konferenci se je izdal komunike, v katerem se povdaria, da so se v razgovoru obravnavala vsa vprašanja, ki pridejo na dnevni red ženevskega zasedanja. V komunikeju se ugotavlja popolno soglasje med Francijo in Anglijo. Razgovorj so se tikali predvsem italijansko-ahesinskega konflikta ter odnošajev do Nemčije in locarnskega vprašanja. Lord Eden in Delbos sta se odpeljala na konferenco v Ženevo skupno v istem vozu, v katerem je potoval k zasedanju Društva narodov tudi neguš Haile Selassije.

Eksodus flamskih poslancev iz belgijskega parlamenta

BRUSELJ, 26. junija. Incidenti v belgijskem parlamentu so se stopnjevali, ko je ministrski predsednik van Zeeland prečital v parlamentu deklaracijo vlade. Ko je po van Zeelandu spregovoril flamski socialist finančni minister de Man in hotel prečitati vladno deklaracijo v francoščini, so z glasnim protesti zapustili parlament člani nacionalnega flamskega bloka, potem ko so podali izjavo, da jih v nobenem slučaju ne zanima francoski govor.

Ameriški komunisti za revolucijo

NEWYORK, 26. junija. V gledališču Manhattan je bil včeraj velik zbor ameriške komunistične stranke, na katerem je sodelovalo 741 delegatov iz vse države. Glavni strankin tajnik je imel govor, v katerem je dejal, da je svrha stranke ameriških komunistov revolucija, ker se stranka smatra kot nosilko tradicije revolucije iz leta 1776 in državljanske vojne iz leta 1851.

Možljiva nemška oboroževanje l. 1935 je stalo 240 mil. f. sterlingov

LONDON, 26. junija. Havas poroča: V smislu avtentičnih poročil, ki se doslej niso objavila, je Nemčija izdala v preteklem letu za oborožitev vojske, mornarice in letalstva 240 milijonov funtov šterlingov.

ganizatoričnem delovanju izpostavljen. Bogve, kaj bi bilo s tem odličnim nekdanjim pridigarjem v ljubljanski škentlavski cerkvi, da ni leta 1540. pravočasno pobegnil iz Ljubljane, kar je pozneje moral še večkrat storiti. Bogve, če bi doba naše reformacije ne doživela strahovitih primerov in eksemplar, kakršnega je bil na pr. deležen Ivan Hus leta 1415., ko so ga sežgali, ali pa Giordano Bruno, ki je leta 1600 kot prepričan svobodomislec končal svoje življenje v Rimu na grmadi, ali pa nemara Galileo Galilei, ki si je leta 1633 v Rimu rešil

svoje življenje s tem, da je podlegajoč grožnjam inkvizicije preklical vse svoje nauke. Primož Trubar je ostal ohranjen, da je lahko izvršil svoje veliko poslanstvo kot oče slovenske tiskane knjige.

Njegova dela »Abecedarium«, »Catechismus«, »Ta evangeli svetiga Matevž«, »Slovenska cerkovna ordnina«, »Ta celi katechismus«, »Svetiga Pavla listovi« itd. tvorijo pomembno osnovo, na kateri se je pričela graditi stavba slovenske književnosti.

V ponedeljek dne 29. tm. poteka 350

Našim insecentom!

Videvdanska številka „Večernika“ bo izšla v povečani nakladi in v pomnoženem obsegu ter ostane

3 dni

v rokah čitateljev! S tem se nudi vsen inserentom najugodnejša insercijska prilika. Inserate in male oglase sprejema uprava „Večernika“ do sobote 27. junija do 9. ure.

RAZNI TEKOČI POSLI.

Včeraj je bila seja ministrskega sveta in je po seji dal minister za šume in rudnike Gj. Janković novinarjem izjavo, v kateri pravi, da sta bili na seji poročili o zunanji in notranji politiki ter da so se na seji pretresali razen tega razni tekoči posli.

SPAHO NA DUNAJU.

Na Dunaj je prispel na parobrodu »Aleksandar« prometni minister dr. Spaho, da se informira o prometnih odnošajih in turističnem prometu med Jugoslavijo in Avstrijo.

NEGUŠ V ŽENEVO.

Končno se je neguš vendarle odločil, da odpotuje v Ženevo. Pred odhodom iz Londona je neguš sprejel novinarje ter jim izjavil, da želi ob odhodu iz Londona izraziti britanskemu narodu radi gostoljubnosti in pomoči, katere je ta veliki narod izkazal njegovi pravični stvari, prav toplo zahvalo. Na kolodvoru Victoria se je zbrala k pozdravu velika množica ljudi. Ko je vlak pričel voziti in ko se je prestolonaslednik ter vojvoda haruarski poslavljaj od svojega očeta, so se iz množice slišali vzklik »Naj bi bilo srečno!«

EDEN ČASTNI DOKTOR.

Oxfordska univerza je izvolila za častnega doktorja ministra zunanjih zadev A. Edena.

UREDBA O KMETIJSKIH ZBORNICAH

Kmetijski minister je pripravil načrt uredbe o organiziranju, kompetenci, pravicah in dolžnostih Kmetijskih zbornic. Načrt uredbe ima deset poglavij, in sicer je v prvem poglavju govora o sestavi, področju in nalogah Kmetijskih zbornic. V drugem poglavju se obravnava razmerje Kmetijskih zbornic do državnih oblastev, samouprav in zadrug. Tretje poglavje govori o članih Kmetijskih zbornic ter o njihovih pravicah in dolžnostih. V četrtem poglavju naahjamo določbe o organih Kmetijskih zbornic, v petem poglavju je govora o stanju izvoljenega razsodišča, v ostalih petih poglavjih pa se točno odredajo smernice, ki se tičejo gospodarstva Kmetijskih zbornic, razpusta, državnega nadzorstva in sodelovanja med posameznimi zbornicami.

let od smrti Primoža Trubarja. Veliko je število talentov, ki jih je na slovenskih tleh oblikovala reformacija. Največji, najvidnejši in najzaslužnejši med njimi je Primož Trubar. Stavbo, ki jo je pričel graditi Primož Trubar, so nadaljevali in dogradili Sebastijan Krelj, Jurij Dalmatin in Adam Bohorič. Protestantsko gibanje se pri nas ni uveljavilo. Toda to, kar je ustvaril genij Primoža Trubarja, je postalo temelj naši književnosti in naši kulturi. V tem je velik pomen poslanstva, ki ga je med nami izvršil Primož Trubar.

Oluka v svet

Neguš je bridko razočaran

LONDON, 26. junija. Glede neguša se doznajajo informacije, da se ne bo dolgo zadržal v Ženevi, ker se neguš pogaja za nakup neke vile ob angleški obali. Zdi se, da je Eden pregovoril neguša, da ostane v Ženevi samo nekaj časa, da tamkaj apelira na plenum Društva narodov, nakar se vrne v Anglijo, kjer se misli stalno naseliti. To negušovo odločitev spravljajo v zvezo z Edenovim opominom, da ga bo britanska vlada v obratnem slučaju morala poslati nazaj v Palestino. Po poročilih agencije Stefani se bo po povratku iz Ženeve nastanil neguš na otoku Mallovcu. »Daily Express« poroča, da je neguš popolnoma strl, ker je končno uvidel, da je izgubil prestol. Vse njegove nade, da bo njegov pojav v Londonu javno mnenje tako navdušil, da bo angleška vlada primorana, da vodi vojno za Abesinijo, so se izjalovile. Njegov prvotni optimizem se je pretvoril sedaj v trpko resignacijo, ker je uvidel, da noče Anglija zanj žrtvovati niti enega vojaka. V Ženevo prispe neguš v spremstvu princa od Kafie, dočim ga bo njegova deca čakala v Londonu. Posebno globok vtis je napravila na neguša vest, da mu je Švica samo pogojno dovolila kratkotrajno bivanje v Švici. Neguš je ob tej priliki zamahnil z roko ter izjavil: »Na to ima Švica nedvomno pravo.«

Dardanelska konferenca se je razšla

MONTREUX, 26. junija. Dardanelska konferenca se je včeraj odgodila. V krogih delegacij se zatrjuje, da se je konferenca odgodila radi sestanka sveta in plenuma Društva narodov, kamor se poda večina delegatov. Z druge strani pa se doznava, da je vzrok odgoditve v tem, ker želijo posamezne delegacije sprejeti nova navodila od svojih vlad, in sicer radi težav, ki so nastale. Nedvomno pa je vzrok odgoditve predvsem v tem, ker so se med delegacijami Rusije in Anglije pojavljala vedno večja nesoglasja.

Pred veliko bitko pri Ki-Jangu

HONGKONG, 25. junija. Reuter poroča: Po vesteh iz verodostojnih kitajskih krogov je prišlo do prvega spopada z oddelki južnega Hunana. To se smatra kot pričetek državljanske vojne med Nankingom in Kvangsiem. Oddelki Kvangsija so navalili na nankinške oddelke, ki so se umaknili v pravcu svojih utrd. Borba je bila kratka, toda zelo ostra. Pričakuje se velika bitka pri Ki-Jangu.

Kaj se plete med Berlinom in Rimom

BERLIN, 25. junija. Havas poroča: V zvezi s prihodom državnega tajnika za letalstvo generala Vallea in posebne italijanske misije, se v nemških političnih krogih povdarja, da gre za obisk vpljudnosti. Gotovi narodnosocialistični krogi pa upajo, da bo ta obisk okreplil razvoj mednarodne fašistične zajednice in da bo le na ta način mogoče premestiti težave med Italijo in Nemčijo, zlasti v vprašanju Avstrije in srednje Evrope. Pristaši sodelovanja z Anglijo pa so doslej uspeli toliko, da so zavrnili napredovanje italofilskega pokreta, ki mu je duša von Hassel, nemški poslanik v Rimu.

BERLIN, 26. junija. Italijanski šef štaba letalstva general Valle je včeraj takoj obiskal novo ogromno zgradbo ministrstva letalstva, kjer sta ga pričakala generala Göring in Mieß. Nato so se pričeli v ministrstvu letalstva razgovori, o katerih se zatrjuje, da so navadna izmenjava mišljenja glede aktualnih letalskih problemov. Na drugi strani pa ni nikakršnega dvoma, da je misija generala Vallea velike in dalekosežne važnosti za odnose med Nemčijo in Italijo.

Sokolske veste

Petindvajsetletnica Sokolskega društva v Središču ob Dravi

Ob priliki proslave 25. letnice Sokolskega društva je priredilo dne 14. junija t. l. ptujsko sokolsko okrožje v Središču okrožni nastop. To proslavo je naše društvo izkoristilo tudi za razvitje svojega prapora, za katerega je Njegovo Veličanstvo kralj Peter II. daroval znesek Din 2.000. V naš starodavni trg, ki se je za ta dan odel v zastave, so prihiteli bratje in sestre sokolskih edinic ptujskega okrožja. Poleg tega so se posebno v častnem številu odzvali vabilu bratje Varaždinci in Čakovčani. Ob 11. uri popoldne je bilo slovesno razvitje prapora. Zupo so zastopali bratje Dr. Salamun, župni tajnik brat Dojčinovič, in br. Zorko, medtem ko je poleg ostalih predstavnikov javnega življenja počastil prireditve z navzočnostjo g. srezki načelnik dr. Vidic. Kumica gospa Dragica Zadravec je z besedami: »Sokoli čuvajte Jugoslavijo« pripela na prapor krasen trak. Povdarjajoč dolgoletne bratske odnose varaždinskega in središkega Sokola je brat starosta varaždinskega društva, narodni poslanec Stjepan Novakovič, pripel na prapor nacionalni trak, dar Varaždincev.

Ob 15. uri popoldne je bil nad vse dobro uspeli okrožni nastop. Vse točke

SOLSKKE REFORME NA KITAJSKEM.

Kitajski prosvetni minister je izdal naredbu, po kateri je pouk na ljudskih šolah brezplačen. Prav tako imajo tudi srednje šole in univerze sprejeti vsako leto večje število dijakov brezplačno. Najpomembno, da mora mladi Kitajec hoditi v šolo najmanj deset let, preden se nauči čitati in pisati.

V vsako slovensko hišo „Večernik“!

Mariborske in okoliške novice

Gangstersko fantastičen načrt o razbojniškem izropanju zastavljalnice pred sodniki

Na zatožni klopi je sedel danes dopoldne pred malim kazenskim senatom mariborskega okrožnega sodišča 39letni ključavničar Rudolf Jordan, doma iz okolice Kočevja, radi obtožbe nameravanega razbojništva. Obtožnica mu je očitala, da je dne 23. maja 1936 v Mariboru skušal naslovati dva moška, da bi storila zločinstvo razbojništva, in sicer ju je nagoval, naj bi skupno z njim s silo vdrli v zastavljalnico Pavle Remove v Gregorčičevi ulici, pobili lastnico in nameščence na tla ter nato izropali zastavljalnico. Ta fantastičen načrt pa sta omenjena dva moška prijavila policiji, ki je nato Jordana aretirala. Pri zaslišanju na policiji, kakor tudi pri današnji razpravi je Jordan vsako krivdo odločno zanimal ter izpovedal, da se niti ne spozna v Mariboru, niti ni vedel, kjer se zastavljalnica nahaja. V Maribor pa je prišel, da bi našel kakšen zaslužek. 8. maja je bil namreč odpuščen iz moške kaznilnice v Mariboru, kjer je predsedoval dvoletno kazni radi neke tatvine. Nadalje je Jordan navajal, da je najprej odšel domov v Suhorje pri Novem mestu, od koder pa se je v drugi polovici maja 1936 zopet vrnil proti Mariboru, kjer je skušal najti kako zaposlitev. Dne 23. maja se je Jordan v dopoldanskih urah pojavil v neki gostilni v Vetrinjski ulici, kjer je navezal pogovor s krošnjarijem Stanislavom Beovičem. Po kratkem razgovoru o vsakdanjih stvareh je Beoviču rekel, da bi bilo prav hitro lahko zaslužiti kakšnih 20.000 dinarjev, ne glede na zlato in srebro. Ko ga je Beovič vprašal, kako in kaj, mu je razvil ves načrt o

razbojniškem napadu na zastavljalnico. Beovič o vsem tem ni rad slišal. Ker pa je Jordan le silil vanj, se mu je končno začel izgovarjati, da za takšen posel ni dovolj močan in da je potrebno, da si Jordan najde kako primernejšo osebo. Tako sta naposled šla iz gostilne. Nedaletč od gostilne je stal krošnjar Ludvik Polajžar, ki ga je Beovič poznal. Ker se Jordana ni mogel iznebiti, je Beovič stopil k Polajžarju in mu rekel, da ima priliko dobro zaslužiti. Tudi Polajžarju je Jordan razvil ves njegov načrt ter mu vse natančno razložil. Rekel mu je pa, da se je treba za stvar kmalu odločiti, ker da se zastavljalnica ob 12.30 že zapre. Pa tudi Polajžar se za ta načrt ni hotel navdušiti, marveč je gledal, da bi se ga čimprej iznebil. Rekel mu je, da njega v zastavljalnici poznajo in da bo že dobil kakega drugega tovariša, ki bo za takšno podjetje primernejši. Na Glavnem trgu so našli naposled nekega Josipa Najbauerja. Vsi trije so nato šli po Gosposki ulici v smeri proti zastavljalnici in je med potom Jordan še enkrat ves načrt razlagal. Na vogalu Slovenske in Gosposke ulice pa je Najbauer poklical stražnika in mu sporočil razbojniški načrt. Stražnik je takoj Jordan aretiral. Pri telesni preiskavi pa Jordan ni imel pri sebi ničesar drugega kakor robec.

Kljub temu, da je pred sodniki zatrjeval svojo nedolžnost, je bil Jordan na podlagi izpovedb prič obsojen na 1 leto in 3 mesecev robije. Senatu je predsedoval s. o. s. dr. Tombak, prisodnika pa sta bila s. o. s. Lenart in dr. Kotnik. Obtožbo je zastopal državni tožilec Sever.

Toča je okoli Makol vse razdejala in pokončala

Strela in toča sta razsajali te dni v Makolah in njeni najbližji okolici. Bilo je okrog 9. zvečer, ko so se pripodili nenadoma nevarni oblaki in se je vsula nič dobrega obetajoča ploha. Vmes je neprenehoma treskalo. Ljudje, ki so se po večini že spravili v posteljo, so vstali in s strahom pričakovali najhujšega. Naenkrat je presekalo ozračje močen tresk in v naslednjem hipu je že tudi zažarelo gospodarsko poslopje posestnika Jančiča Matevža v Varišavasi. Sosedje so prišli na pomoč, vendar ognja niso mogli pogasiti. Rešili so pa živino in vozove. Posestniku je požar uničil zraven gospodarskega poslopja tudi seno in vse gospodarsko orodje. Zavarovan je bil le za

7000 Din. Skoro istočasno pa je razsajala pri sosednji Sv. Ani letos tako usodna toča, ki je nekaterim posestnikom tam okrog uničila vse kulture na njivah, ki so popolnoma razdejane in kažejo obupno sliko. Okrog deset posestnikov so tudi popolnoma uničili vinogradi, ki so letos obetali izredno bogato letino.

Kam pojdema?

Prihodnje streljanje lovskega društva v Mariboru bo v ponedeljek, dne 29. junija med 16. in 18. uro na vojaškem strelišču v Radvanju. Vabljeni člani in prijatelji strelskega sporta!

Skrivnosti človeškega spočetja

Knaus-Oginova metoda

Mariborska založba »Žena in svet« je izdala drobno knjižico pod naslovom »Knaus-Oginova metoda« izpod peresa Milice Stupanove, ki hoče prikazati slovenskemu ženstvu rešitev najvažnejšega in najbolj perečega vprašanja ureditve spolnih odnosov v prvi vrsti pri delovnih slojih. Slovenska literatura pozna bolj malo takih del in je zato vse hvalevredno, da se je mariborska založba »Žena in svet« poglabila v skrivnosti človekovega spočetja in ga v drobni brošurici v primerni obliki prikazala delavski in kmečki ženi, z namenom, da bi jo obvarovala hujših nesreč, ki jih srečavamo dan za dnem in ki imajo često svoj tragičen konec pred sodiščem, često pa povzročijo celo smrt.

Pisateljica Milica Stupanova obravnava nazorno v brošuri spolno stiko delovnega ljudstva v sedanjosti, na drugi strani pa prikazuje izhod in rešitev po znani Knaus-Oginovi metodi. V svojih ugotovitvah se pisateljica opira na zahteve žen, da bi morale današnje zakonodaje, ki so v zvezi z urejevanjem rojstev, upoštevati predvsem žensko voljo, obenem pa se zavzema za pobijanje splava, tudi legalnega, in za pravilno ureditev porodov. Pri tem išče vzrokov v današnjem človeku, ki postaja radi nepravilno razdeljenih zemeljskih dobrin vedno bolj raz-

dražljiv in zagrenjen, posebno še, ker mu današnja družba ne nudi izhoda iz njegovega težavnega položaja. Ker si današnji človek ne upa biti suženj razmnoževanja, ni čudno, če je spolno trpljenje človeštva prikipelo do vrhunca, če se neprestano večja števila tragedij, če je vedno več splavov, detomorov umorov in samomorov radi nesrečne ljubezni, na drugi strani pa narašča število spolnih abnormalnosti, raznih nervoz, histerije itd.

Pisateljica ugotavlja nadalje, da trpi pod pezo spolnega nagona najhujše naše delovno ljudstvo, ki je še nepoučeno v seksualnih vprašanjih in nosi v tem pogledu veliko krivdo današnja vzgoja. — Vprašanje, kako pravilno urediti spolne odnose, gotovo najbolj v živo zadeva slehernega človeka, prav posebno pa še žensko, ki ji je narava naložila vsa bremena, ki so v zvezi z uteho spolnega nagona. Naše žene in mladenke rešujejo to vprašanje same zase in še niso doslej čutile potrebe, da bi se javno zavzele za pravično rešitev. V drugih državah so v tem pogledu že daleč pred nami. Naše žene in mladenke rešujejo to vprašanje različno, vsaka po svoji uvidevnosti in po svoji vesti. Marsikatera si skuša pomagati na ta ali oni način, kar je pogostokrat za njo usodno.

Umetni splav je pri nas dovoljen samo tedaj, če ugotovi tričlanska zdravniška komisija, da je z nadaljno nosečnostjo ali s porodom ograženo življenje žene ali mladenke, ki je zanosila. Poleg teh splavov pa se vrše nešteti protizakoniti splavi, deloma po zdravnikih, še v večji meri pa jih vrše razni mazači. V ogromni večini sili žene k splavu slab socialni položaj. Prisiljeno materinstvo pa je tudi v nasprotju z osnovnimi pojmi o človekovih pravicah. Materinstvo je zaželeno za posameznika in skupnost le tedaj, če je prostovoljno. Kdo more prisiliti ženo, da postane mati proti svoji volji. Zato se pisateljica zavzema za priznanje pravice ženi nad lastnim telesom že iz načelnega razloga, ki bi moral imeti za posledico ukinitev § 171., ki prepoveduje odpravo telesnega plodu. Splav naj bi ne bil dovoljen samo iz medicinske indikacije, marveč tudi iz evgenske in socialne indikacije. Evgenska indikacija naj bi prišla v poštev pri dedno obremenjenih ženah, pa tudi pri ženi, ki je zanosila premrta. Socialna indikacija je sicer že nekaj let predmet javnih razprav, vendar pa še rešitve ni. Kakor evgenska in medicinska je upravičena tudi socialna indikacija, saj bi bilo z njo preprečeno marsikatero zlo posameznikom, narodu in državi.

Agilna gasilska četa v Rušah bo v nedeljo dne 28. t. m. blagoslovila in razvila na trgu pred kapelico svoj gasilski prapor. Po pozni maši bodo slavnostni govori in zabijanje spominskih žeblicev. Po banketu, ki bo prirejen na čast kumici ge. Krejčijevi in gasilskim funkcionarjem, bo odhod na veselilni prostor, ki bo zelo lepo okrašen. Železniške zveze iz Maribora so zelo ugodne. Odhodi vlakov iz Maribora ob 5.44, 13.20 in 14.28. Povratak iz Ruš ob 20. in ob 7.10 zjutraj. Gasilci in prijatelji gasilstva vljudno vabljeni.

Český klub. Zaključek češke dopolnilne šole, združen z izpraševanjem učencev, izročitvijo spričeval ter slikanjem, se vrši v soboto 27. t. m. ob 9. uri dopoldne v šoli v Cankarjevi ulici. Nato se vrši vpisovanje za prihodnje šolsko leto. Prosimo svoje rojake, da se tega zaključka pouka po možnosti udeležijo. Odbor.

Mariborski dvor. Danes morske ribe in postrvi. Sprejema abonente na domačo hrano.

Problem brezposelnih učiteljev in učiteljic postaja vsebolj pereč. Obravnaval se bo na posebnem zborovanju brezposelnih učiteljev in učiteljic, ki bo 29. junija ob pol 10. v prostorih tukajšnje Glasbene matice.

O tem in onem

Danes zaključek šolskega leta. Učni uspehi so sledeči: na štiri meščanskih šolah je bilo v preteklem šolskem letu skupno 1624 učencev in učenk, od katerih jih je razred izdelalo 1431, padlo pa 193. Na štirih osnovnih šolah je bilo 1012 dečkov in je skupno izdelalo razred 842, padlo pa 122. Na štirih osnovnih dekliških šolah in na vadbici zasebne učiteljske šole je bilo lani skupno 1308 deklic, od katerih je izdelalo razred 1166, padlo pa 137.

Pravoslavna parohija obvešča svoje vernike, da se je g. paroh vrnil z bolezenskega dopusta ter se bo odslej redno vršila služba božja. — V nedeljo 28. t. m. na Vidovdan svečana služba božja ob 9.30 s priključeno zadušnico (parastos) za padle žrtve v vojni za osvobodjenje.

Mrtvaški zvoni. Na Aleksandrovi cesti 105 na Pobrežju je preminil v starosti 67 let vpokojeni železničar Jožef Vizjak.

Na mariborskih osnovnih šolah se bo vršilo vpisovanje šolobveznih otrok dne 30. junija od 8. pa do 12. ure. Starši novovstopivših učencev naj iste pripeljejo sami k vpisovanju, ker se ob tej priliki sestavlja takozvani zdravstveni list in morejo dati gotove podatke le starši, v prvi vrsti seveda matere.

Hud naliv. Sinoči okrog 18. ure se je vtila na Maribor huda ploha z gromom in treskom. Nekajkrat je pošteno zagrnelo in je strela udarila v hišo policijskega uradnika Lipovža v Delavski ulici. Povzročila pa ni hujše škode, ker je bila vodena. Treščilo je tudi v električno napeljavno in so pregorele varovalke v transformatorjih.

V ugotovitvah, da je splav zlo, ki ga bo odpravila sprememba gospodarskega položaja širokih mas, navaja pisateljica tudi nekatera najvažnejša orožja v boju proti splavu. Med drugim zadostno zaščito noseče žene, ustvaritev takih gospodarskih pogojev, da bo vsak otrok dobrodošel in spoštovanje slehernega materinstva tudi izven zakonskega. V ugotovitvah, da je prepoved splava in njega kazensko preiganje neučinkovito in neuspešno, postavlja pisateljica žene v boj za legalizacijo splava s katero bo rešenih na tisoče žen vseh hujših nesreč.

V drugem delu sta prikazana našim ženam izhod in rešitev po znani Knaus-Oginovi metodi. Zdravnika Japonec Ogin in Nemec Knaus sta na podlagi operativnih izkušenj dognala, da je tudi spolno zrela žena v gotovih razdobjih neplodna in da se ta razdobja redno ponavljajo vsaki mesec. Treba je torej samo ta plodna oziroma neplodna razdobja, ki se lahko čisto točno ugotovijo, v spolnem občevanju upoštevati. Na koncu pa je objavljena pregledna dr. Knausova razpredelnica po kateri se more očuvati nosečnosti vsaka žena.

35letnico mature so praznovali v torek 23. in v sredo 24. junija t. l. maturanti mariborske gimnazije iz l. 1901, v torek zvečer na prijateljskem sestanku v dvorani Nabavljalne zadruge, v sredo pa so se povzpeli na zeleno Pohorje ter v prijaznem, novem planinskem letovišču tovariša dr. Jeharta na Smolniku preživeli kot njegovi gostje v tovariško-veselem razpoloženju srečne ure svidenja, obujajoč ljube spomine na dijaška leta ter ob zvokih naše lepe slovenske pesmi, obenem pa oplakujoč tovariše, ki so izza proslave 30letnice odromali v večnost, zlasti tovarišev Vladimira Pušenjaka in Ernesta Vargazona, ki sta za večno zapustila svoje tovariše tik pred 35letnico mature. Proslave so se udeležili sreski načelnik v pok. dr. Marko Ipavc, sodni svetnik dr. Tombak, prof. bogoslovja dr. Anton Jehart, žel. urad. Kitak, prof. I. Mravljak, zasebni uradnik Štefan Medved, bančni uradnik R. Polak in novinar V. Spindler, vsi iz Maribora, dekan A. Sagaj iz Hoč, župniki Sinko (Sv. Lenart v Slov. goricah), Kraner (Spod. Kungota), Trinkaš (Pameče), Letonja (Sv. Bolfenk v Slov. gor.), direktor Jug, sodni svetnik Tiller in odvetnik dr. Jaške, vsi trije iz Ljubljane. Mnogi tovariši so bili deloma po svoji službi zadržani. V sredo zjutraj pred odhodom na Pohorje so se udeležili v Alojziji cerkvi maše, katero je za umrle in za žive tovariše bral g. dekan Sagaj. Cela proslava, katero je na zelo posrečen način pripravil tovariš dr. Ipavc, je bila prelep dokaz iskrenega in odkritega tovarštva.

Izredni občni zbor gasilske čete Rače. Dne 20. junija t. l. se je vršil izredni občni zbor gasilske čete Rače, ob kateri priliki so bili imenovani častnim članom sledeči zaslužni gasilci: Muzek Ljudevit, Ptuj, Klemenčič Jožef, Pobrežje, Podhrški Karel, Slov. Bistrica, Pšeničnik Anton, Pobrežje, Fajfer Jožef, Hoče, Kranjc Miroslav, Fram, Kranjc Srečko, Pesnica, Benko Jožef, Murska Sobota, Kessler Alfons, Maribor, Kaloh Alojz, Studenci pri Mariboru, Samostor Ivan, Spod. Polskava, Ribič Franc, Zerkovci, Zrnko Jožef, Rače in Rečnik Andrej, Rače.

Za gasilski prapor prostovoljne gasilske čete v Rušah so doslej darovali: po 200 Din: občina Ruše, Handl Jurij, Novak Anton, po 100 Din Krejči Anton, tvornica za dušik, Aga Ruše, Stani Tomaž, Dolinšek Emerik, Gričnik Jurij, Šketh Štefan, Kac Ivan, Eigner Albin, Eigner Srečko, Janko Fridolin, Jurše Josip st., Knific Janko, Bečela Jožica, Bečela Rozika, Lesjak Davorin, grofica Adela Kulmer, posojilnica Ruše, Gorišek Mirko, Zidarič Joško. Po 50 Din Lobnik Fric, Šmidhofer Marija, Ad. Niemczenovsky, Gugl Viljem, Leinschitz, Juršič, Ivanka Ratej, Adolf Pečar, Wenko Roman, Mačka Šeško, inž. Teržan, dr. Zorec Adolf, Korošec Ivan, Toplak Alojz, Repolusk Franc, Grudnik Franc, Fras Alojz, Konzumno društvo, Toplak Franc, Lingelj Dragotin, Čiček Franc, Košenina Joško, Knuplež Ivan, Struger Leopold, Hape Karol, Lorbek Franc, St. Ožbald, Richter Maribor, gasilska četa Selnica ob Dravi, Lakoše Franc, Skaza Olga, Jug Ivan, Sornik Franjo, Lamprecht Franjo, Šiker Josipina, Mule Jožef, Čuček Feliks, Kšela Bogoljub, Marin Jakob, Ravnjak Ivan in Breznik Franc.

Nočno lekarniško službo imata danes v petek Königova in Maverjeva lekarna, jutri v soboto Maverjeva in Albaneževa.

Kakšno vreme se nam obeta. Dunajska vremenska napoved pravi: Skoraj nobene spremembe dosedanjega vremena.

Lizol... 33letni železničar Ivan Žunko iz Gornjega Radvanja 44 je v trenutni razburjenosti segel po lizolu, ki ga je zavžil v toliki količini, da je za las ušel smrti. Zdravnikom v splošni bolnišnici, kamor so ga prepeljali mariborski reševalci, se je posrečilo, da so mu rešili življenje.

Jezuitski sluga vlamlja v jezuitski samostan. Danes dopoldne se je moral pred malim kazenskim senatom zagovarjati 24letni ključavničar in bivši sluga v jezuitskem samostanu v Mariboru Josip Šturm, ki je dne 20. maja 1936 vlomil skozi okno v jezuitsko cerkev. Pri tem pa je bil zasačen po nekem redovniku. Zaradi poskušene vloma se je moral zagovarjati pred sodniki, ki so ga obsodili na 1 leto in 6 mesecev robije.

Industrijalčeva nezgoda z motornim kolesom. V Trubarjevi ulici se je prevrnil z motornim kolesom industrialec Adolf Himler iz Jelenč pri Pesnici. Pri padcu si je strl desno nadlehtnico in so ga prepeljali v mariborsko splošno bolnišnico.

Obmejni Marenberg — Kralju Mučeniku

Na Vidov dan bo odkritje spominske plošče!

Ko je 9. oktobra 1934 pod usodnimi strelji v Marseju naš največji Sokol, naš vladar in kralj omahnil sredi največjega dela za svoj mili narod, smo izgubili obmejni Slovenci svojega prvega očeta, ki nas je branil in osvobodil. Narod je plakal v boli, narod je krvavel v srcu in tuga je legla kot mora po naših obmejnih naselbinah. Saj je padel največji sin naroda, ljubljani vladar jugoslovenski, ujedinitelj treh bratov po krvi, ki so bili sužnji sovragu.

Ljubezen do blagopokojnega kralja Aleksandra I. Ujedinitelja je in bo največja svetinja slehernega obmejnega Slovenca. Ta ljubezen se je pokazala v spontani zamisli: »Obmejni Marenberg mora postaviti kralju Ujedinitelju skromen, a lep spomin.« To je bila želja naroda, ki se je otresele suženjskih verig. Mnogo je bilo načrtov, končno so se poseben odbor pod predsedstvom sodnega predstojnika g. Zöreria ter vsa narodna društva zedinila, da se vzida v pročelje sreskega sodišča lepa granitna plošča s kraljevim reliefom in državnim grbom ter napisom pisatelja A. Gradnika, v katerem izraža narod svojemu vladarju nepozabno ljubezen:

Mučniku

Kralju Aleksandru I. Zedinitelju
17. XII. 1888 — 9. X. 1934

Še živ poveljnik naših src ukaži
in od povsod, kjer naših je mejnikov
dobil odgovor boš:

»Mi smo na straži«

Gradnik.

Slovesno odkritje tega skromnega spomenika, ki je prvi v svobodni dravski dolini, bo na Vidov dan. Pokroviteljstvo je prevzel ban dravske banovine dr. M. Natlačen. Sodelovala bo divizijska godba in vod vojakov iz Ljubljane ter pevci iz Maribora.

Jugoslovenci! Naša dolžnost je, da se udeležimo te slavnosti v čim večjem številu, da pokažemo svojo veliko ljubezen do blagopokojnega kralja, čuvarja naših mej ter borca za našo svobodo. V nedeljo vsi v Marenberg! — Kolar Vilko.

Čuvajte Jugoslavijo!

Dogadki na svetu

LJUBEZEN NE POZNA ZAPREK.

Cesarski Dunaj ima ljubezensko senzacijo, ki se živahno komentira v boljših krogih. Dunajski listi so se na široko razpisali o zanimivi razpravi pred sodiščem, kjer sta sedela na zatožni klopi dva elegantna gospoda, podobna drug drugemu, kakor jajce jajcu, kot zasebna tožiteljica pa je nastopala mlada, lepa in elegantna hčerka bogatega dunajskega industrijca, ki je v enem izmed mladih obtožencev iskala svojega zaročenca.

Mlada dama se je na neki zabavi strastno zaljubila v elegantnega trgovskega potnika Knuta. Brez vednosti staršev se je mlada dama zaročila s potnikom Knutom, ki mu je v denarnih stiskah pomagala z večjimi zneski denarja. »Ljubezen ne pozna zaprek!« je bil moto njune goreče ljubavi. Nekega dne je Knut izgubil. Zaman ga je nestrno čakala mlada zaročenka. Vsa srečna pa se je vrgla v naročje gospodu, ki je bil na las podoben zaročencu. Toda neznanec ji je razkril nesrečo, katere žrtev je postal Knut. Mladi zaročenki se je posvetilo v glavi, a v srcu jo je zbudilo. Prevarana, ogoljufana! Za ljubezen in denar! Policija je njenega zaročenca in njegovega dvojnika aretirala. Usoda mlade zaročenke pa je tem grenkejša, ker ne more razpoznati, kateri je njen pravi zaročenec.

GROFICA ZAPELJIVKA.

V Budimpešti imajo svojevrstno senzacijo, ki jih sicer srečavamo povsod, vendar pa ne v tako ostrih oblikah. Žena

Kino

Kino Union. Od danes dalje velefilm »Žensko jezero« po romanu od Vicky Baum. Film ljubezni, mladosti, lepote.

Pabecki

ŠTIRJE SPOMENIKI ZA NOVO SKUPŠČINSKO PALAČO.

Kakor je razvidno iz zadevnega razpisa skupščinskega predsedstva za izdelavo umetniških del v novi skupščinski palači, se bodo postavili v novi palači štirje spomeniki iz domačega belega marmorja, in sicer spomenik kneza Kocelja, kralja Tomislava, carja Dušana in kralja Petra I. Osvoboditelja.

KAŠEN RAVNATELJ »KOVNICE« JE BIL M. BOŠKOVIČ.

Včeraj se je pričela razprava proti ravnatelju »Kovnice« d. d. Milivoju Boškoviću ter njegovemu knjigovodji Krsti Gjordjeviću v zvezi z znano afero falzificiranja srebrnih 50-dinarskih kovancev. Obtožena sta, da sta izvršila utajo okoli 740 kg srebra, to je 6700 komadov srebrnih ploščic za izdelavo 50-dinarskih kovancev. Vrednost tega srebra znaša 518.000 dinarjev. Ta material je dobila »Kovnica« za izdelavo srebrnih 50-dinarskih kovancev, ki sta si ga protizakonito prisvojila in se s tem pregrešila zoper člen 318 kazenskega zakona. V teku preiskave se je ugotovilo, da sta Bošković in Gjordjević izdelala za sebe srebrnih kovancev po 50 dinarjev za preko 6000 kilogramov v nominalni vrednosti 300.000 dinarjev. Razen tega sta obtožena, da sta v prvi polovici 1936 spravila v promet v Beogradu falzificirane kovance. Bošković in Gjordjević sta bila privedena na sodišče že ob 7. zjutraj. Bošković je na vse načine gledal, da ga ne ujamejo na ploščo fotoreporterji. Pustil si je rasti brado, ne nosi pa več naočnikov. Bošković je pri razpravi dejal, da je utrujen, ker čaka na sodišču že od 7. ure zjutraj, nakar se je razprava prekinila in se danes nadaljuje.

ODPRTO PISMO MUSSOLINIJU.

Kakor piše zagrebška »Istra« v zadnji številki, je znani graški bogoslovni profesor dr. Ude naslovil na Mussolinija odprto pismo, v katerem najostreje obsoja način vojskovanja, ki se ga je italijanska vojska poslužila v Abesiniji.

KOLIKO JE PREBIVALCEV V DRAVSKI BANOVINI.

V smislu zadevne statistike Higienkega zavoda v Ljubljani se je v preteklem letu zvišalo število prebivalstva v Dravski banovini za 9885 in je koncem leta 1935 imela Dravska banovina 1 milijon 199.052 prebivalcev.

notarja Kurucza je tožila lastnico hotela grofico Czaky, ker je zapeljala njenega moža, in zahtevala od grofice nad 100.000 Din odškodnine za moža. Sodišče pa je tožbo zavrnilo, ker po madžarskem zakonu ni kaznivo, če zapelje ženska moškega, marveč obratno.

NOVA NARKOZA.

Zdravnik v bolnici Martina Lutra v Grünwaldu pri Berlinu prof. Viljem Beantzner je opozoril zdravniške kroge na novo vrsto narkoze, ki se daje v obliki injekcije v žilo odvodnico, in ki je brez običajnih nevarnih posledic. Beantzner se je že štirikrat poslužil te narkoze, pri čemer je 220 krat odprl trebuh, ter operiral žolčne mešičke, slepiče, želodčne čire itd. Narkotična snov se imenuje »Evipand« in je neka spojina natrija in bele soli, ki je lahko topla v vodi. Naenkrat se vbrizga v žilo 5 do 10 kubičnih centimetrov raztopine. Trajanje narkoze se lahko točno odmeri.

ZAŠČITA ZAKONA V RUSIJI.

Sovjetska vlada je objavila tekst zakonske osnove o zaščiti zakona in potomstva. Novi zakonski načrt prepoveduje splav, otežkočuje ločitve zakonov in predvideva strogo kontrolo plačila alimentov za nezakonske otroke. V splošnem pa je zakon namenjen zaščiti žene in otrok ter predvideva znatne olajšave in ugodnosti za družine s številnim potomstvom. Izgleda, da bo Rusiji uspelo, podvojiti v 35 letih število svojih državljanov in da bo Rusija leta 1970 v resnici štela 400 milijonov prebivalcev.

Krvavi Maroka!

Poleg mene je stal moj rojak in neki študent ter mi dajal povsem nepotrebna navodila o tem, na katero številko naj stavim. Vztrajno sem stavljal na številko 7 in čez nekaj izgub sem končno na splošno presenečenje dobil pol milijona frankov. Bil sem blazen od sreče. Zgrabil sem denar in skupno s svojim prijateljem zapustil kasino in se odločil, da nikdar več ne bom igral.

Bil sem zelo bogat in v tem trenutku sem najbolj hrepenel, da se odtegnem temu nevarnemu življenju in da odidem v svojo krasno Slovenijo. Dolgo sem se boril z vestjo. Nekaj me je gnalo, da zapustim Arabce, da jih prevarim in opustim pustolovski življenje in da se po

tolikih letih neprilik in potovanj končno umirim. Zastonj. Vest je bila vedno močnejša od vseh skušnjav. Čutil sem, da sem preveč prirastel na arabska tla in da preveč pripadam Afriki.

Pol milijona frankov pri meni ni moglo dolgo obstati. Vseeno, da sem devet mesecev preživel v svojem poslanstvu po Evropi in se pri tem nešteto krat boril proti svoji vesti, sem se vendar končno odločil vrniti se nazaj v Afriko.

DVAJSETDRUGO POGlavJE. Kot begunec legije vržen v ječo.

Čprav je bila moja misija v Evropi polna zanimivih in zavozlanih doživljanj, vendar ne maram ob tej priliki govoriti o njih. Vsekakor se nisem mogel v tem poslanstvu držati kakih moralnih ali drugih ozirov, niti postopati po kakih pravilih, ki spadajo v taka razmerja. Naj

važnejše je bilo, da sem po devetih mesecih potovanja in z raznimi srečanji v Evropi z uspehom končal svoje poslanstvo in da sem mogel z zadovoljstvom kreniti nazaj. Edino eden del naloge se je nanašal na Algier, kjer sem moral proučiti prilike v Legiji in premikanje francoskih čet proti zapadu.

V Marseillu sem se ukrcal za Algier. Z novimi listinami sem se mogel v Algiru popolnoma svobodno gibati, tem bolj, ker sem bil v Legiji zaznamovan med mrtvimi. Smatral sem, da so me v Legiji čisto pozabili in da se zame gotovo niče več ne briga.

Toda v tem predpostavljaju sem se strahovito zmotil.

Dvanajstega marca 1924. leta sem sedel pred teraso »Grand« hotela v Algierju. Na nebu je trepetalo milijarde zvezd. Nepremično sem sedel in vase zatopljen

sem mislil o strahotah ki sem jih v zadnjih letih doživel. Bil tako pogreznjen vase, da niti opazil nisem, kako je neki mož zavzel mesto čisto blizu mene. Pogledal sem ga in se komaj vzdržal od presenečenja. Pred menoj je sedel Billy Blacher, eden mojih bivših tovarišev, narednik v tujski legiji.

Menda je prav moje razburjenje vplivalo na to, da me je takoj spoznal. Skočil je k meni in vzkliknil:

»Odkod prihajaš, človek? Že davno te smatramo za mrtvega.«

Zbral sem se, razvlekel usta v nasmeh in mu hladno odgovoril:

»Con quien tengo l'honor de bablar? (S kom imam čast govoriti?)«

»Pojdi no, brate! Kaj se še izbegavaš? Ali me ne poznaš?«

(Se bo nadaljevalo.)

Športna gibanje

Olimpijski desetboj za državno prvenstvo v Mariboru

11. julija ob 17. uri popoldne: tek 100 m — desetboj, skok v daljino — desetboj, tek 3000 m, met krogla — desetboj, štafeta 400x300x200x100 m, skok v višino, tek 1000 m seniorji, tek 400 m — desetboj. — 12. julija ob 15.30: 110 m zapreke — desetboj, 100 m juniorji B. C. — predteki, met diska — desetboj, skok v daljino — juniorji B. C., skok s palico — desetboj, 100 m juniorji B. C. — finale, met krogla — juniorji B. C. (juniorji B. — 4 kg, juniorji C. — 5 kg), met kopja — desetboj, met kopja — juniorji B. C., skok v višino — juniorji B. C., tek 1500 m — desetboj, tek 1000 m — juniorji B. C., štafeta 4x100 m juniorji B. C. Pravico nastopa po pravilih Jug. lankootletskega saveza. Tekmovanje se vrši na tekašči, ki je posuto z ugaski,

ima dva nedvignjena zavoja ter meri 428 m. Kvalifikacija se vrši po novih finiskih tablicah.

Nagrade prejmejo v desetboju prva šestorica, in to prvak pokal pokrovitelja, prvi najboljši Mariborčan pokal prireditelja, ostali plakete. Pri točkah za juniorje ni nagrad.

Prijave za desetboj se imajo poslati na Jug. lankootletski savez, Zagreb, Gunduličeva ulica br. 22 najkasneje do 4. julija 1936 ob 12. uri

Delegiranje sodnikov, službeno. V Murški Soboti sodi dne 28. t. m. SK Mura II: SK Drava g. Bizjak, SK Mura I: SK Ljubljana g. Schneller. V Dolnji Lendavi dne 29. t. m. SK Lendava: SK Ljubljana g. Turk.

Razne vesti

Smrt uglednega vzgojitelja naše mladine. V Ljubljani je umrl včeraj popoldne v starosti 64 let direktor I. državne realne gimnazije in načelnik prosvetnega oddelka dravske banovine g. Josip Mazi. Vest o njegovi smrti je žalostno odjeknila širom naše ožje in širše domovine. Po končani univerzi se je Josip Mazi posvetil profesorskemu poklicu in je ne pretrgoma 30 let učil na ljubljanski realki. Blagi pokojnik je bil med onimi slovenskimi profesorji, ki ga je odlikovala krepka nacionalna zavest in se je v tem svojem odločnem prepričanju popolnoma posvetil vzgoji mladine ne samo kot profesor in pozneje kot direktor, marveč tudi kot odlični pisatelj šolskih knjig iz realnih ved. Bil je nekaj časa po prevratu honorarni profesor na tehniški fakulteti ljubljanske univerze, pozneje pa imenovan za načelnika prosvete pri banški upravi. Z direktorjem Mazijem je legel v grob odlični šolnik, ugleden vzgojitelj in velik kulturni tvorec, ki ga bo naš narod ohranil v trajnem spominu.

Nov grob v neosvobojeni domovini. V Portorose pri Piranu v Juljski Benečiji je umrl te dni posestnik Zdravko Kotnik. Zapustil je ženo z dvema nedoletnima otrokoma, ki sta izgubila z njim ne nadomestljivega očeta. Pokojnik je bil znan širom tržaške okolice in je imel velik krog prijateljev in znancev. V lepem spominu ga bodo ohranili zlasti tržaški Slovenci, ki jim je svoje dni storil veliko dobrega. Bil je usmiljenega srca in je v prvi vrsti dolga leta uspešno podpiral razna humanitarna društva. Blag mu spomin, preostali naše najgloblje sožalje!

Ptujske novice

Gostovanje ljubljanskega gledališkega ansambla v Ptuj. Brez kričeče reklame, skromno in resno, kakor morajo biti umetniške prireditve, so naznanjali mali letaki v soboto po izlozbah prihod najboljših igralcev iz Ljubljane z najboljšim delom letošnje sezone. Tisti, ki zasledujejo bolj umetniške dogodke nego razne roparske napade in ubijanja, so dobro vedeli kaj pomeni čisto navaden naslov igre »Pesem s ceste«. Cene so bile za ptujske razmere nekoliko previsoko do-

ločene, ali obiskovalci gledališča, ki obstoje večji del iz uradniških krogov, so radi žrtvovali ono vsotico, čeprav na koncu meseca, da se navzijejo nekoliko umetniškega duha. Gledališče ni bilo sicer bogve kako dobro posečeno, toda tembolj so izkazali svoje zadovoljstvo oni, ki so prišli in niso štedili s pritrjevanjem. Časopisi so že dovolj pisali o tej prireditvi in prepričati smo se morali, da niso prav nič pretiravali. Simpatična figura g. Emilja Kralja, ljubljanskega gledališča si je kmalu osvojila publiko. Da si je izbral g. Daneš v tej igri svojo briljantno vlogo za svoj častni večer, nas je prepričalo, da zna g. Daneš dobro, kaj mu leži. Bolj pristne figure si človek sploh ne more predstavljati. Med tema dvema igralcema pa je stala tretja figura g. Sancina, ki je bila na isti višini kakor ostala dva. Tako v pevskem kakor v igralskem oziru so nas naravnost zadivili. Poleg drugih še manjših moških vlog pa niso zaostajale prav v nikakem oziru ženske vloge. Igra mogoče ni mogla prepričati popolnoma malomeščanske publike Ptuj, ker je ista navajena gledati ali kmetske ali salonske igre in se ne more vživeti v življenje velemesta, ki ga pozna le tisti, ki se je v njem rodil ali živel. Poleg »Micki je treba moža« je to druga igra, ki se v njej lahko reče, da je doprinesla nekaj pristnega na oder v letošnji sezoni.

Marenberške novice

Neznani utopljenec. V torek je Drava v Vuhredu naplavila neznanega moškega srednjih let, ki je bil že kakih 14 dni v vodi. Takoj so šli na lice mesta marenberški orožniki, a niso mogli ugotoviti identitete utopljenca, ker je že močno razpadal. Prepeljali so ga v vuhreško mrtvašnico, kjer ga bodo pokopali.

Nevihla nad Marenbergom. V torek proti večeru je divjala nad Marenbergom strašna nevihta, kakršne ne pomnijo stari Marenberžani. Med šviganjem strele in gromom se je utrgal oblak. Lilo je kot iz škafa. Vmes je padala tudi debela toča, ki pa k sreči ni napravila mnogo škode. Marenberške ulice so bile podobne deročemu hudourniku. Kanali niso mogli požirati ogromne množine vode, ki so

se valile po cestah in ulicah ter napravile precej škode.

Namesto pred oltar v cirkus. V torek je prišel iz Maribora v Marenberg cirkus »Kolorado«, ki je te dni gostoval v Mariboru. V ta cirkus je zašla tudi neka Marica, ki je bila že oklicana. Njen ženit je prišel v Marenberg ter si na vse načine prizadeval, da bi pregovoril pobeglo nevestico Marico, da se vrne k njemu. A Marici očitno cirkusko življenje bolj ugaja kakor pa zakon in ni hotela slišati klicev opeharjenega ženina. Tudi njegova grožnja z orožniki ni zalegla. Kako bo zadeva končala, še ni jasno.

Iz Gornje Radgone

Kresovanje. Na grajskem griču nad trgom je v torek, dne 23. t. m. zagorel velik kres na čast Janezu krstniku. Bil je to prvi kres te vrste, ki v tukajšnjem okolišju niso običajni, pač pa so običajni tu velikonočni kresovi in kresovi v čast Cirilu in Metodu.

Petrov sejem. Vsakoletni živinski sejem, takozvani Petrov sejem, se radi praznika vrši v torek, dne 30. junija t. l., med tem ko bo kramarski sejem že v ponedeljek, dne 29. t. m.

K proslavi 100letnice šole v Stogovcih vozi v nedeljo, dne 28. t. m. popoldne ob pol 14. uri izpred gostilne Pri pošti na Spodnjem grisu avto po znižani vozni ceni.

Iz življenja in sveta

PROKETSTVO NEZVESTOBE.

V Honkongu je umrl te dni neki moški, ki je na smrtni postelji priznal, da je njegovo pravo ime Bela Kiss in da se je 25 let skrival pod tujim imenom. Tudi je priznal, da je njegove usode krivo prokletstvo nezvestobe njegove žene. Ko je bila o tem skrivnostnem priznanju obveščena policija v Budimpešti in ko se je pričela zanimati za življenje Kissa, ki je bil po rodu iz nekega malega ogrskega mesta, je razkrila strašno dramo, ki se je odigrala pred 25 leti.

Bela Kiss je bil bogat človek. Imel je lepo ženo in razkošno je živel v svoji vili. Lepa Kissova žena pa se je smrtno zaljubila v nekega mladega slikarja. Vse to je bilo Kissu znano. Nikdo ni ničesar sumil, ko se je raznesla vest, da je Kissova žena pobegnila s svojim ljubimcem. Izbruhnila je svetovna vojna in Kiss je moral na fronto. Ko pa je komisija pri rekviziciji preiskala njegovo vilo, je presenečena našla v nekem sodu truplo ženske in mladega moškega. Uvedena je bila peiskava, toda Kissa so oblasti zaman iskale. Ni nobenega dvoma, da se je Kiss

kruto maščeval nad svojo nezvesto ženo in njenim zapeljivcem.

NOVINAR IN MINISTER.

Te dni je sotrudnik madridskega lista »A. B. C.« zaprosil prosvetnega ministra, naj bi mu vsaj v glavnih potezah orisal načrt novega zakona, ki ga vlada tako ljubosumno skriva pred javnostjo. Prosvetni minister pa je novinarju odgovoril, da ga veže službena tajnost. Ker pa se poročevalec ni dal kar tako odpraviti in je na vsak način hotel nekaj izvedeti o načrtu novega zakona, je minister, da bi se znebil nadležnega novinarja, vprašal: »Povejte mi, ste človek, ki znate varovati zaupano tajnost?« — »Prav gotovo,« je odgovoril novinar. »No vidite,« je dejal minister, »tudi jaz sem tak človek in nemoremo izpolniti vaše želje. V ostalem, ker boste čuvali tajnost, pa bi vam moje izjave nič ne koristile, ker bi se jih ne smeli poslužiti.« Tako se je minister znebil nadležnega novinarja.

Ponižna prošnja.

Star, umirajoč sluga: Oprostite mi, gospod ravnatelj, ne bi rad umrl na dan, ko imam prosto.

Razno

PODPISANI IZJAVLJAM.

da nisem v nobenem oziru plačnik za dolgove, ki bi jih naredila moja žena. Vzkoslav Korošec. 3176

BRZOJAV!

Danes pojedina morskih rib: Raki, Sanpiero, čevoll, zubati, salpe, branchii, skombri, plavice, sardele in mala ribice. Gostilna Videl. Rotovski trg 8. 3194

DIN 20.—

svilene kombineže prodaja

Trpin, Vetrinjska 15. 2261

Prodaj

Prodaj 1000 m³ stoječega

BUKOVEGA LESA.

Izve se pri upravi »Večerni-

ka«. 3173

Službo dobi

PERFEKTNO KUCHARICO

išče hotel »Novi svet«. Pred-

staviti se od 2.—4. ure po-

poldne. 3175

DVE NATAKARICI

sprejmemo za čas Stomšeko-

vih praznikov in eno pomož-

no moč za kuhinjo. Gostilna

»Mesto Ljutomer«. Štiber.

3174

HOTEL »OREL«

rabi 28. in 29. junija večje šte

vilo pomožnih natakarijev in

natakarič. 3171

Kupujte svoje po-

trebščine pri naših

inserentih!